

Lo Somaten

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco del Sol Rambla de las Flors.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Divendres 13 de Mars de 1903.

ANY XVIII NUM. 4520

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1'25
En provincias, trimestre. " 4—
Extranjer y Ultramar. " 8—
Anuncis, á preus convencionals

PASTILLAS SERRA: Son las mellors pera curar la **TOS** y totas las malalties del aparato respiratori, porque modifican las mucosas, facilitan la espectoració y fan desapareixe en un sol dia la opressió del pit y l' ofech.

Se poden pendre sense cap perill porque no contenen opi ni morfina. En venen á casa del autor, **FARMACIA SERRA**, Arrabal de Santa Ana núm. 80, devant del nou casal del Banch d' Espanya y **FARMACIA NOVA** de don Napoleón Batalla, ex-Portal de Jesús.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Haventse presentat á la meua clínica la Sra. D.ª N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsas, vaig prescriureli l' Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá apetit y forsas y se li regularisaren las regias.—Dr. Letamendi.
Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d' un any de una escrófula crònica. Cansat d' asar sens cap resultat quantas emulsións y reconstituyens se preconitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfita Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació complerta.—Dr. Lópiniz, Catedratic de Barcelona.
Exigeixis lo llegitim Aixarop Climent SALUD, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expén altre del mateix nom.

APERITIU-CORROBORANT
Tónich-febrífugo
THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P.
BARCELONA
Unica casa productora pera la exportació a América

LOT

SE PREN ab aygua, ó pur: abans de menjar com aperitiu; després com digestiu.
Demanis en tots los cafés, ultramarins, casinos, confiterias, etc.
Los pedidos, aixi per Espanya com pera América, deuben dirigirse á The Cosmo S. en C. y de C. en P.—BARCELONA.
Agent General á Reus, Joseph Martorell, S. en C. Carrer Monterols número 30.

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO
Superiors á 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos
Especial pera vinyas á 13 pts. » » » »
Lo propietari que vullga conseguir bonas cullitas que probi los guanos dels senyors
MASSÓ Y FERRANDO.—REUS

LO CALENDARI DE "ICU-CUT!"

SE VEN EN LA LLIBRERIA DE
TOST GERMANS
Se venen també llapideras ab lo retrato d' en Robert, Verdaguer, y totas las obras que edita «L' Avenç» de Barcelona.—Blocs catalans (de la «cuynera catalana»).

PERE BANÚS

METJE-CIRURGIÀ-Dentista
Practica totas las operaciones de la boca: avulsions, ablasions, recseccions, etc.—Reb tots los dias.
DENTADURAS de tots los sistemas. Paladars artificials y contensius pera las fracturas de la mandibula.
Plassa del Castell 1, ler.—REUS

LO DOCTOR J. OLLER Y RABASSA

ex-alumne dels professors Baguinski y Jacobson de Berlin, Lermoyez, Gougenheim y Viollet de Paris, ofereix al públich son Consultori especial pera 'l tractament de las enfermetats de la Gola, Nas y Orellas montat ab arreglo als últims adelantos moderns en lo carrer de **Trafalgar, 44, pral.—Barcelona**

¿QUI HA GUANYAT?

(De col·laboració.)

La jornada del diumenge ha sigut una gran gloria pel Catalanisme y ens demostra plenament que quan ell vol enderrocar los seus enemics, he consegueix per més alts y poderosos qu' ells siguin.

Temps feya qu' el caciquisme era l' amo de tots los llochs oficials y imposava lo seu criteri en totas las societats d' importancia no haventhi apelació als seus fallos funestos; a las sevas tiránicas imposicions; fent servir los interessos del comú pera fins asquerosos.

Aquella casa era un assil de beneficencia, en lloch d' esser lo que actualment es, l' administració dels interessos de la ciutat. Estaban tots ells tan enbrutits, que cap partit polítich no hi havia pogut imposar una corrent moralisadora, sols lo catalanisme ho obtingué darrerament.

En las eleccions provincials may lo poble hi havia prés interés y per aixó la Diputació provincial sols ha servit fias ara pera confeccionar actes é imposarlas en los pobles rurals.

Vingué lo catalanisme y després de molts treballs y sacrificis; després de molts llyutas, ha lograt que fos un fet positiu l' enderrocament del caciquisme y al mateix temps, fent inperar la veritat del sufragi, que porta com a consecuencia la mort complerta d'aquell.

La llyuya del diumenge ha estat, donchs, una derrota pel Catalanisme?

Com pot esser una derrota si palpablement s' ha vist que en dels fins que perseguia ab mes coratge era fer desapareixer per sempre més als que prostitueixen la voluntat dels pobles y jugan ab los seus interessos morals y materials y ho ha conseguit plenament?

Los republicans unitaris tampoch hi havian pogut res y a voltas veyam lo trist especta-

JOSEPH GRAU RABASCALL
METJE-CIRURGIÀ
Arrabal alta de Jesús número 20, bis, 2on.
REUS

cle d'esser un dels principals defensors d'ells.

No perque lo Catalanisme no haigut pogut obtindre las actas a que aspirava, demostra la seva derrota com ipoeritament alguns asseguran, puig solzament li podria passar aixó si fos un de tants partits polítics mangonejadors dels interessos del poble, més com que lo Catalanisme y 'ls ideals a que aspira no s'enclouhen en una acta més ó menos de diputat, sino a desterrar per sempre més los enemichs de Catalunya per medi de continuas propagandas, portant la convicció a tots los catalans y retornarli las sevas llivertats perdudas, per aixó la lluyta del diumenge representa l'escombrada d'un dels principals enemichs declarats de nostra terra.

La lluyta gegantina sostinguda lo diumenge passat ens ha de donar forsa y energia y es un crit d'alerta para los catalans de que no convé confiar massa ab la victoria, deixant de concórrer als comicis ha emetre lo seu vot com a passat darrerament sino que tots los que estimem a Catalunya hem de prestar lo nostre esfor individual para presentar tal com son los unitaris que imitant la política xorca de Madrid y ens tractan de separatistas y altres conceptes ja passats de moda.

Tots los treballs de nostres enemichs y totas las calumnias qu'ens dirigeixen a nosaltres para desprestigiarnos no comprenen que es una de las principals propagandas para nosaltres, donant al propi temps fermesa a tots los catalans para que ab un esfor de tots y ab una empena vigorosa, treguem tots los vells motllos que volen posarnos al davant para impedirnos lo nostre avens, puig comprenem molt bé que lo triomf del Catalanisme porta en sí la derrota completa dels que tants y tants anys han mangoenjat ab la conciencia del nostre poble y també dels que voldrien un altre centralisme molt més odiós que 'l que tenim puig a nosaltres ens es indiferent que 's disfressi d'una manera ó altre.

Tenim que demostrar ben prompte en la próxima lluyta a tots los jacobins que lo que desitja Catalunya es obtenir la seva personalitat perduda, en una paraula, l'autonomia.

JASCINTO ALSINA Y AMAT.

Barcelona 11 Mars 1903.

ALS AGRICULTORS

Nou tractament para las enfermetats de las vinyas.

Fa molts anys que una de las riquesas mes importants de nostra agricultura, la que tal vegada hagi produhit mes beneficis ab menos gastos, está bastant descuidada ó per lo menos ve enmalaltintse cada dia mes per falta de tractaments verdaders, d'atenció, en una paraula aquesta falta disminueix en producció y la fa esser de mala qualitat.

Aquesta riquesa de que faig menció no es altra que las vinyas, los que no necessitan ni terras especials ni regar continuament, ni grans abonos y ni per consegüent grans gastos, pero tinguis en conte que si 'l cultiu es económic, no ho es en conservació y en sanejament.

Esperém para recordar a nostres llegidors que las vinyas com tots los arbres y plantas, tenen molt poch tersa sa costera, aixó 'ls fan bon abrich y un lloch de segritat a mils d'insectes que depositan en aquestas designalats sos germens, los que passat lo periodo de incubació, ho han de invadir tot buscant aliment y benestar ab relació al punt que ocupan en la escala Zoológica y com lo desenvolup d'aquestos insectes es després de comensar a brotar las vinyas, cuan la flor ó la fulla está mes fresca, mes tendra, troban un aliment espléndit y prop a sa habitació, atacan lo mes tendre de las plantas y las destrosan y mes tart a sos fruyts.

Las plantas castigadas d'aquest modo desde que comensan a brotar enmalalteixen y

per consegüent donan poch fruyt y aquest de dolenta qualitat.

Aquest mal del que foren atacadas en especial las vinyas desde temps inmemorial, no ha sigut may objecte d'un verdader estudi per los agricultors, que eran los que verdaderament surtian perjudicats y prengueren, no se perqué, lo sofre com un modo de curació, com remey para curar la planta malalta y aquest modo deficient com ho demostra lo que infinitat de ceps ben tractats per aquest medi, s'han perdut sos fruyts y los paigesos han donat en nomenar plagas.

Comensarém per fer coneixer a nostres agricultors lo deficient de un tractament com lo que venen usant.

L'aplicar un remey en polvo a una planta es lo mateix que si ho tiressin al carrer, mes que si aquest es com lo sofre que es casi insoluble al aygua.

Lo polvo que 's tira a una planta no 's manté demunt d'ella, para que aquest se nutreixi com ho farien per asocim y a la vegada no pugui estar lo temps suficient para que aquesta ho percebeixi com es degut.

Altra dificultat mes important es para lo tractament en polvo, los agents atmosféricos que poden en un moment dat arrebatat de la planta lo producte sens deixar ni una senyal de que 'l polvo existís y en la época de la curació es molt frequent l'aire y l'aygua y com repetim cualsevolga d'aquestos meteoros per si sol, es bastant para impedir l'objecte que 'l agricultor se proposa, donant per resultat que s'ha perdut lo diner, lo treball y 'l temps.

Al ocuparme de tractaments en las vinyas he estudiat lo plan y forma que tenen en altres paissos y he de aconsellar als agricultors que estudihi los avensos moderns y vegin d'ensajar productes líquits, que no tinguin las desventajats del polvo, que deixin los antics métodos que sos antepassats usaren, per desconeixer los del dia y que 's fixin bé en altres paissos que cultivan be aquesta classe de plantas.

Tenim com punt mes aprop nostra vehina república y veurém que 'ls francesos venian cultivant la vinya per los mateixos procediments ó semblants als nostres, pero desseguit se convenceren que para curar las vinyas era necessari matar insectes parásits y sos germens y estudiant modos y escullint medis lograren lo descubrimient del *Ammonium de Cuivre*, aquest es un producte líquit que 's dona a la planta mullantla, es sens cap d'upte lo mellor dels avensos para matar los insectes y parásits que enmalalteixen la vinya.

L'us del *Ammonium de Cuivre* es sumament senzill, no mes cal 12 litres para que mesclat ab 214 litres d'aygua pura y neta, se prepara una cantitat de 226 litres, lo suficient para mil ceps.

Ventajats que se li regoneixen a aquest producte, son, que tot cultivador pugui fer la preparació en un barril ó un diposit cualsevol, que a la mitj hora d'haver mullat la planta la ha percebut aquesta, sens que hagi tingut cap desperdici, ni que l'aire ni l'aygua s'ho emporti, donchs la planta durant aquest temps 's ho ben.

Hem de tindre en compte que la curació d'una planta exigeix algo bassat en la ciencia y així ho tenen entés los francesos que adoptan fórmulas y dosis para cada una de las enfermetats de sos "mojuelos," y d'aquest modo han conseguit l'augment y bona classe de sos vins, com igualment ho han fet algunas regions d'Espanya de las mes adelantadas obtenint bons resultats.

Crech que ab los coneixements ya expressats los agricultors quedan enterats que existeix algo mes nou, mes útil que 'l medi que venian usant para preservar sos ceps de las malalties de que son atacats per los insectes que las castigan com ya hem dit de sas vinyas y per consegüent de la poca producció d'aquestas y la mala qualitat de sos fruyts.

Tots los productes que son desconeguts precisa que hi haigui qui 'ls enseigi, qui inverteixi sa bondat, en una paraula es necessari

probarho, veurer lo resultat que dona en la práctica, compararlo ab altres dels ya coneguts y treurer d'aquest y altres invents, lo fruyt que mereixen si son profitosos, ó relegarlo al olvit si son un verdader remey que compleixi fins la sacietat ab los desitjos del que ho emplea y d'aquest modo haurá conseguit lo cultivador estudiós, un benefici mes para si mateix y una esperiencia mes y servirli de estímulo als rutinarios que res nou volen aprendrer, ni saben de sas antigas costums perque sos pares no ho feren.

Pn. A. M. GASCHEN.
JOSEPH M. DURÁN.

Barcelona, Mars de 1903.

Secció oficial

REGISTRE CIVIL

del dia 12 de Mars de 1903

Naixements

Misericordia Gras y Trillas.

Matrimonis

Joseph Vernis, ab Francisca Bonet.—Pere Llauredó, ab Teresa Martorell.

Defuncions

Autón Boqueras Munté, 69 anys, Nova de Sant Francisco.

Calendari catalá

Sant d'avuy.—S. Ramiro

Sant de demá.—Sta. Florentina

Surt lo SOL a las 6 h. y 7 m. y 's pon a las 5 h. 55 m.; surt la LLUNA a las 6 h. 20 m. y 's pon a las 5 h. 59 m.

MERCATS

Dillums de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Esplugá de Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Esplugá de Francolí.

DEL ESTRANJER

Paris 12.

A la Cambra francesa

A la Cambra dels diputats, los oradors nacionalistas han fet grans elogis de l'aliansa franc-russa, servintlosi aixó de pretext para censurar la conducta del govern y han deplorat que Fransa s'hagi abtingut d'intervindre en los darrers aconteixements continentals.

Demá 'l ministre de Negocis estrangers M. Delcassé contestará ditas interpelacions, que encara tenen que continuar en la prope- ra sessió.

La majoria aprovará la conducta del govern.

Convent tancat

Avuy s'ha reunit en Consell los ministres havent firmat un decret ordenant que 's tanqui 'l convent del Bon Pastor que hi ha a Nancy.

La cuestió religiosa

M. Combes ha declarat que la prop- vinenta setmana intervindrà en la discussió respecte a las demandas d'autorisació de las congregacions religiosas.

També ha indicat de quin modo plantejará la cuestió de confiansa.

Cicló

Un telegrama de Melbourne anuncia que un violent cicló ha causat considerables estragos a l'Australia.

Lo número de morts y ferits es important.

Arbitratge

Segons dihen lo desacort entre Portugal y Inglaterra respecte a la delimitació de sas respectivas possessions a l' Africa ha sigut sotmés al arbitratge del Rey d'Italia.

Los impostos

Los impostos de Febrer últim son inferiors de 3,320.800 franchs a las previsiones y superiors en 10,017.100 franchs als del mateix mes del any passat.

Projecte de ferrocarril
Un telegrama de Méxich informa que 'ls representants dels paissos de l'América del Sur y de l'América central s'han reunit en dita capital y han acordat conferir al govern de Washington lo projecte d'un ferrocarril que juntaria las Américas del Sur y del Nort.

ELECTORALS

ELECCIONS

Associació Catalanista.—Lliga Catalanista de Reus.

Se recomana a tots los senyors socis que concórrin ab assiduitat cada dia de nou a onze de la nit al local de la Lliga Catalanista para pendre part en la depuració de las llistas electorals y demés treballs preparatoris para la campanya electoral.

Reus 9 Mars 1903.—P. O. de la J. D.—Lo Secretari, Pere Cavallé.—P. A. del C. D.—Lo Secretari, A. Anguera.

SECCIÓ METEOROLÓGICA

OBSERVACIONS

del dia 12 de Febrer de 1903, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispert.

Horas d'observació	Barómetro aneroide	Gran d'humitat.	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 horas.	Estat del Cel
9	753	75			Ras
15	753	75		2	Ras

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VEN	NUVOLS	
	Máxim	Mínim	Ter. tp.		Direcció	Clase
9	Sol 21	6	12	NE.	cir	0/1
15	Sol 18		16	S.	C y C	0/2

CRONICA

Ahir tarde tingué lloch l'enterro del virtuós sacerdot, Archipreste de la parroquia Esglesia de Sant Francesch don Antoni Bequeras, persona respectable y que gosaba en aquesta ciutat de generals simpatias. (Q. a. c. a.)

Cualsevol que siga lo número de senyors regidors que avuy se reuneixi l'Exm. Ajuntament celebrará a l'hora de costum la sessió ordinaria de segona convocatoria.

Gracias a la deferencia del empresari dels materials de las obras del carrer major ab aquells vehins, ahir prosseguiren los treballs d'empedrat del esmentat carrer per empleats de la Brigada municipal.

En lo meeting celebrat avans d'ahir a Barcelona s'acordá expedir lo següent telegrama al ministre de Gracia y Justicia senyor Dato:

"Assistents meeting convocat Centre Escolar Catalanista, cooperació Agrupació escolar catalanista "Ramon Llull" y Federació Escolar Catalana, protestan ab energia Decret Reforma Notariat atentatori Dret catalá y disgustat Catalunya fentvos sapiguer que vostre desacert apropa dia justicia.—President, Sans."

En l'establiment de marchs dorats y pers pintats que la senyora Viuda de Joseph Maria Puig, te al arrabal de Santa Agna, cridava ahir nit l'atenció del públich una magnífica collecció d'animals disecats pel conegut jove don Antón Escudé Vidal a qui felicitem per son notable treball.

Alguns magatzemistas de Colonials de Barcelona han expedit lo següent telefonema:

"Excm. senyor President Consell Ministres.—Madrid.—Comerciantes y industrials, afectats pels sucres, alarmats noticias trust ó monopolis, suplican a V. E. eviti que 'l Govern intervengui para no causar més perjudicis al país.—Rius y Torres.—Mir y Suñol.—"

Buxeres germans y Font.—Rafel Morató.—Manel Buxeda.—Ramón Camprubi.—Joaquim Marqués.—Felicía Serra y Vidal.—Joseph María Carreras.—Joseph Grau Guispert.—Ramón Riera.—J. Nogués, s. en c.—Amade Carreras.

Lo prop vinent dissapte s'afectuarà a l'Hospital militar de Barcelona lo regoneixement facultatiu dels inútils que s'troben pendents d'observació en aquell establiment.

Lo quefe del govern ha dirigit una circular als governadors de provincia, pregantlos-hi que atenguin ab preferència a cuan pugni favorir lo comerç d'Espanya ab las repúblicas hispano-americanas.

La Agrupació propagadora de las Bases de Manresa "Los Feyners", fa saber que per unanimitat ha acordat ab gran entusiasme entrar a la Fusió que varias entitats catalanistas de Barcelona estant portant a cap.

La Direcció general d'Obras públicas ha acordat aprobar los comtes d'honoraris del pèrit de l'Administració don Joseph Maria Pujol en l'expedient d'expropiació del terme municipal de Pont d'Armentera, ab motiu de las obras de la carretera de Valls a Igualada.

Pera l'pròxim Abril s'està preparant en lo "Centra Catalá", de la vehina ciutat una brillantissima festa, de la qual oportunament ne donarem detalls.

Avuy acaba lo período electoral, en lo que no's tornarà a entrar probablement fins lo dia 20, en que s'publicarà la convocatoria pera las eleccions de diputats a Cortes.

Ab lo nom de "Casualidad", don J. T. Riesenet ha sollicitat lo registre de dotze pertenençiss mineras de ferro sitas al terme municipal de Cornudella.

La "Lliga Regionalista", de Mataró ha enviat lo següent telegrama:

"Ministre Gracia y Justicia.—Madrid.—"Lliga Regionalista", Mataró protesta enèrgicament reforma Notariat contra drets Catalunya feta per un Govern dit hipòcritament descentralisador, Catalunya no ho consentirà.—Andreu.—Manén."

A Barcelona s'han declarat en vaga los obrers de la fàbrica dels senyors Nebots de Joan Batlló, situada a la Bordeta. Segons sembla, motivaren lo conflicte certas condicions que 40 aprestadors sollicitaban del dueño, qui no accedí en res de lo que li demanavan. Los huelguistas son 1.200.

La "Gaceta", ha publicat una real ordre disposant que 'ls despatxos telegrafichs que s'afereixin a observacions meteorològicas, se considerin com a oficials pera los efectes de sa transmissió.

A més del notable arquitecte don Lluís Domènech Montaner, com oportunament varem anunciar, han acceptat formar part del Jurat pera lo Gran Concurs Nacional de fotografias organiat per la Secció Artística del "Centro de Lectura", don Andreu Ripollés, President de la societat Fotográfica de Madrid y don J. Baltá de Cela, director de la acreditada revista "La Fotografia Práctica", y Catedràtic del Institut de Barcelona.

S'espera resposta, creyent serà favorable, d'altres ilustres personalitats a qui s'invità ab igual objecte.

Per consums se recaudaren en lo dia de ahir pessetas 803'20.

Un dels aconteixements mes notables d'aquats temps, es l'invent del "Procediment Indi" del apotecari Pascual, exquisit produc-

te que toona 'ls cabells blancs del color que s'han tingut a la juventut, sens que perjudiqui en lo mes mínim la salud, ni taqui la pell ni la roba, reproduceix lo cabell, priva sa caiguda y fa desaparèixer completament la caspa.

Se ven en lo Carrer de la Font; número 13 y a las principals Perfumerias y Perruquerias.

Diposit general: J. Uriach y C.^a BARCELONA

D. MANEL DE PEÑARRUBIA

Procurador dels Tribunals
Ha traslladat son despatx a la
cambra de Sant Joan, número 30-3er.
TARRAGONA

FINALMENT ¡OH LECTORS!

Podém anunciar que ha sigut venut lo terrible mal venereo y sifilitich. Pera detalls llegeixis en 4.ª plana, "Milagrosos cenfits ó Injecció anti-venereo y Roob anti-sifilitich CONSTANCI.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT de Tarragona

Embarcacions arribadas ahir
Cap
Despatzadas
Pera Cete v. "Palma", ab carga general.
Pera Cete v. "Correo" de Cartagena, ab carga general.

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d'ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 dlf	—	33'27	—
" 60 "	—	'	—
" 8 dlv	—	'	—
" vista.	—	33'65	—
Paris 90 dlv.	—	'	—
" 8 dlf.	—	'	—
" vista.	33'90	33'80	—
Aix 8 0/0	—	'	—
Amberes 90 dlv.	—	'	—
Marsella 90 dlf.	—	'	—
" 8 dlv.	—	'	—
" 4 vista.	—	'	—
Perpignan 90 dlf.	'	'	'
" 8 dlv.	'	'	'
Hamburge 90 dlf.	'	'	'
" 8 dlv.	'	'	'
" vista.	'	'	'

Cambi anterior de Valors locals

	Diner.	Paper.	Oper.
Gas Reusense.	600	615	
Industrial Farinera.		625	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams.	700		
Manufacturera de Coton.	100		
C. Reusense de Tranvias.			30
C. ^a Reusense de Tranvias privilegiadas 5 per 100.		525	
Electra Reusense.			
Manicomí de Reus.			

BOLSI DE REUS

Carrer Montecols, 27
Cotissació a Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir.

Interior	78'07	Cubas del 68	—
Colonial	—	Cubas del 90	—
Orenses	31'—	Amortisable	97'32
Norts	64'20	Ob. 5 p. ^a Almansa	104'37
Alicants	97'—	Id. 3 p. ^a Fransas	59'37
Vitalici V.	—	Id. 3 p. ^a Orense	51'87
		PARIS	MADRID
Exterior	—	Interior	78'05

— GIROS —

Paris	34'—	Londres	33'70
TELEGRAMA DE PARIS			
Exterior.	92'—		
Portugués	32'40		
Rie Tinto.	13'44		
Norts.	228'—		
Alicants.	344'—		

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota clase de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paissos.

J. MARSANS ROF Y FILLS
REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ
Carrer Santa Ana, 19.

Cotissació a Barcelona a las 16 d'ahir

Interior	78'07	BARCELONA
Amortisable 5 p ^o	97'30	Francs 34'—
Colonial	—	Lliras 33'70
Mercantil	—	MADRID
Norts	64'15	Interior 78'07
Alicants	97'05	Francs 33'85
Orenses	31'—	PARIS
Obs. Fransa 2 1/4	59'25	Exterior 92'—
Id. Almansa 5 0/0	104'25	Norts 229'
Id. Id. ayg	—	Alicants 344'

Ordres de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors. Descompte de cupons. Compra de monedas d'or y bitllets estrangers. Giros sobre Barcelona, Madrid y Paris.

ANUNCIS PARTICULARS

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS
HORT DE PAU ABELLÓ
Se ven en lo carrer del Roser, 4.

APRENENT

Se'n necessita un en aquesta impremta.

CLÍNICA DE MASSATJE

DE
P. DURÁN, METJE-CIRUJIA
Carrer Osset núm. 1, pis primer,
cantonada al de la Presó.—Reus

Ab lo massatge manual y vibratori s'obtenen rápidas y sorprendents curacions en las enfermetats següents:

Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lumbago (lunat,) Luxacions, Fracturas Artritis traumáticas, etc.

Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgia, Enteralgia, Sciatica, Corea (ball de San Vico), Ataxia locomotriu, Tremolor en las mans dels escribes, etc.

Generals.—Anemias, Clorosis, Asma esencial, Palpitacions, Dispepsias, Astriccions de ventre y Cálculs renals y hepáticos, etc.

Empresa Hidrofórica en Reus

Acordat en la Junta General Ordinaria celebrada lo dia 1er. del corrent lo reparto d'un dividendo actiu de 10 pessetas per Acció, se posa en coneixement dels senyors Accionistas que'l pago del mateix se farà, a tenor de dit acord, durant los dias 15 del corrent, de las deu del matí a la una de la tarde, y 16 y 17 de dotze a una, en lo nou local de la Societat, carrer de Castelar, núm. 36, pis segon.

Lo que pera coneixement y govern dels senyors Accionistas y de ordre del senyor President, se publica en
Reus a 8 Mars de 1903.—Lo Secretari, Francisco Benavent.

B. SANTOS Y VALL

Ofereix sa cooperació activa y formal als catalans, no residents a Madrid, qu'hi tingan ó valgan establirhi negoci.

Alcalá, 110, 2n. dta.—MADRID.

Companya Reusense de Tranvias

Ab arreglo a lo disposat en l'article 40 dels Estatuts d'aquesta Societat, lo Consell d'Administració de la mateixa convoca als senyors accionistas a Junta general ordinaria que tindrà lloch lo dia 22 del actual a las deu del matí en lo saló de sessions de la Cambra de Comers d'aquesta ciutat, al objecte de procedir a la aprobació del Balans del prop passat exercici. Pera tindrèr dret de asistencia a dita Junta los senyors accionistas tindrán de exhibir sas accions a las oficinas de la Companya que hi ha a la estació de Reus, desde'l dia 10 al 14 del present de 9 a 12 del matí.

Reus 7 de Mars 1903.—P. A. del C. de A.

OBRA NOVA FLORESCENCIA

Aplech d'ensaigs literaris d' **en Hortensi Güell.**

2 PESSETAS

De Venda en lo kiosco de D. Pau Balart, Plaza de la Constitució y en la llibreria de D. Pere Tost, Arrabal baixa de Jesús.

TELEGRAMAS

Madrid 12.

Accident del treball

Estant treballant en las obras de la nova Esglesia que s'està construint al carrer de Garcia de Paredes, ha caygut desde la cuberta l' obrer en Bonifaci Martínez, que ha resultat ab diferents feridas de gravetat.

Lo Govern

Entre las modificacions que haviat sofrirà'l Govern, s'assegura que'l senyor Abárzuza abandonarà la cartera d'Estat y marxará a casa seva.

Ara pretén entaular negociacions pera estrengre 'ls llasso d'amistat ab Inglaterra y pensa substituir los embaixadors de Sant Petersburg y Roma, senyors Duch d'Arco y Garellano.

Las eleccions

Al ministeri de la Governació han dit que fins divendres, quan los governadors civils hagin enviat los datos del escrucini general, no s'coneixerà'l resultat definitiu de las darreres eleccions de diputats provincials. Ara no s'pot formar judici encertat perque 'ls datos rebuts son incomplets.

Registres domiciliaris

Un periódich, fentse ressó de la denuncia que li han fet desde Málaga, dihent que per ordre del senyor Lorios y sense manament judicial foren registrats los domicilis de trentavuyt obrers que treballan a la fàbrica de dit senyor, per sospitar que eran autors d'un robo, crida l'atenció dels ministres de la Governació y de Gracia y Justicia, als quins demana esclareixin lo fet.

Protesta

Palma de Mallorca.—Los periódichs "La Almudaina", y "Ultima Hora", publican enèrgichs articles contra la reforma del Notariat feta pel Ministre de Gracia y Justicia.

Fan remarcar los grans perjudicis que dita reforma causa al comerç als notaris de provincias y als aspirants que viahen a las regions.

Aconsellan al Ajuntament d'aquesta capital que també protesti contra la reforma.

DIVERSIONS PÚBLICAS

TEATRO FORTUNY

Companya de vers y ball
MONROC-ZUBIELQUI

Brillant cos de ball baix la direcció de la célebre bailarina dels teatros Real de Madrid y Liceo de Barcelona dosya Amalia Monroc.

Avuy no hi haurá funció pera pogrièr colomar lo magnífich decorat de la grandiosa màgica en 4 actes, original de don Rafel Maria Liern "La almoneda del diablo", cal representació se farà lo prop dissapte.

IMP. CARRERAS Y VILA.

SERVEY DE FERROCARRILS

NOU HORARI

LÍNEA DELS DIRECTES

De Reus a Barcelona

Surtida	Correu	4'53 matí;	arribada	8'34 matí
"	Exprés	7'05 "	"	9'14 "
"	Mixto	8'41 "	"	1'03 trde
"	Merc.	12'07 "	"	8'02 nit.
"	Correu	2'14 trde.	"	5'24 trde
"	Mixto	7'14 "	"	10'19 nit.

De Barcelona a Reus

Surtida	Merc.	5'15 matí;	arribada	8'06 trde
"	Mixto	6'01 "	"	11'30 matí
"	Correu	9'47 "	"	1'05 trde
"	Omb.	12'35 "	"	5'32 "
"	Mixto	2'26 trde.	"	7'11 "
"	Exprés	7'26 "	"	9'38 nit.

De Reus a Saragossa

Surtida	Correu	1'35 trde.	arribada	8'35 nit.
"	Mixto	7'57 "	"	6'36 matí
"	Exprés	9'44 nit	"	3'01 "
"	Merc.	3'36 trde.	"	11'54 nit.
"	"	5'32 matí	"	8'51 matí

Dels dos darrers lo primer no mes arriba a Casp y lo segon a Mora.

De Saragossa a Reus

Surtida	Exprés	1'50 matí;	arribada	6'59 matí
"	Correu	7'— "	"	2'06 trde
"	Mixto	10'05 nit	"	8'11 matí
"	Merc.	0'38 matí	"	11'27 "
"	"	6'59 trde	"	10'15 nit.

Dels dos darrers lo primer surt de Casp y lo segon de Mora.

LÍNEA DEL NORT

De Reus a Lleyda

Surtida	Correu	8'29 matí;	arribada	11'35 matí
"	Mixto	6'05 trde.	"	9'57 nit
"	Merc.	1'45 "	"	"

Lo tren que va col·locat en últim terme no més arriba a Vimbodí.

De Lleyda a Reus

Surtida	Mixto	5'28 matí;	arribada	9'29 matí.
"	Correu	4'05 trde.	"	7'09 trde.
"	Merc.	"	"	1'39 "

Lo tren que va col·locat en últim terme surt de Vimbodí.

De Reus a Tarragona

Surtida	Mixto	8'16 matí;	arribada	8'45 matí.
"	"	9'44 "	"	10'18 "
"	Merc.	2'30 trde.	"	3'05 trde.
"	Correu	7'17 "	"	7'48 "

De Tarragona a Reus

Surtida	Correu	7'45 matí;	arribada	8'15 matí.
"	Merc.	12'22 trde.	"	1'— trde.
"	Mixto	5'08 "	"	5'46 "
"	"	8'— nit	"	8'38 nit.

FERRO-CARRIL ECONOMIC

DE REUS A SALOU

Servey de trens que rogeix desde 1 dia 29 Setembre de 1902.

Sortidas de Reus: al matí 4'10.—10'40 A la tarde a las 2'47.—4'15.

Sortidas de Salou: al matí a las 4'56.—11'04 A la tarde a las 5'32 y 7'40.

FONDA Y RESTAURANT D'EUROPA

DE D. ANTON BARDOY
HABITACIONS Y SERVEYS INMILLORABLES
CARRER DE EN MEDIO, 1
CASTELLÓ DE LA PLANA

Companyia valenciana de navegació

LÍNEA REGULAR DE GRANS Y RÁPITS VAPORS ENTRE ESPANYA Y LAS COSTAS DE FRANCIA Y ITALIA.
VAPORS DE LA COMPANYIA: SAGUNTO, JÁTIVA, ALCIRA, CABAÑAL, GRAO, MARTOS Y DENIA
Surtidas ficsas y semanals del port de Tarragona pera MARSELLA y GÉNOVA los dimars de cada setmana ab escala quinzenal a LIORNA.

servey setmanal pera Valencia, Alacant, Almeria, Málaga, Algeciras, Cádiz y Huelva tots los dijous.—Viatjes extraordinaris a Marsella y Costa de Italia.—Luxosas cambras.—Llum eléctrica

Se atmetpa ssa tje y carga a fletes reduits.—Se atmet carga ab flete carregat y coneixement directe pera New-York, Boston, Nápol, Bari, Siracusa, Messina, Catania, Palermo, Cagliari, Venecia, Malta, Trieste, Fiume, Odessa, Braila, Galatz, Alexandria, Port-Said, Suez, Aden, Bombay, Singapore, Hong-Kong, etc., ab trasbord a Génova y Argel ab trasbord a Alacant.

Agent: **DON ROMÁN MUSOLAS**, carrer de Apodaca, 38.— Teléfono núm. 34.—TARRAGONA

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifíltich

COSTANZI

Mils y mils de celebritats mélicas, després d'una llarga experiéncia, s'han couventat y certíficat, que pera curar radicalment ab dos ó tres días la purgació recient y ab cinch ó sis días la crónica, gota militar, úlceras, flux blanc de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga", escossors uretrals, cálculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 días los extrenyiments uretrals (estrechez) encar que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillósissimas sondas. no hi ha medicament més milagrós que'ls CONFITS ó Injeccions Costanzi.

També certífican que pera curar qualsevol enfermetat *Sifíltica* ó *herpética*, en vista de que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la *sifilis* y *herpes*, sino que extreu los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fácils de curar. A. Salvati mostanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona; segur del bon éxit d'aquets especifichs; per Cedi del tractament especial ab ell, admet als increduls, lo pago després de curats.

Pren de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos y era'ls qui no vulgan nsar injeccions, pessetas 5. Roob anti-sifíltich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en totas las bonas farmacias.
A Reus: en la de D. Anton Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Carpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Drogueria de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.

Consultas. mélicas a Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.º tots los dillums, dimecres y divendres a las 12.

LAGRESHAM

COMPANYIA INGLESA

de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias

FUNDADA L'ANY 1848

Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats
Primas molt moderadas

La Gresham té constituit lo dipósit exigit per las Lleys fiscals vigents com garantía per los seus assegurats a Espanya.

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA

Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.

A Reus: dirijirse a don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

TALLER DE CAMISERIA DE JOSEPH MARTORELL

MONTEROLS 40.—REUS

Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca pera senyora, botons y botoneduras bera camisas, paraigüas, sombrillas, bastons, petacas, ciguarreras, carteras, targeters, moneders, poquillas y elásticos. Agullas pera corbatas. Se fan a mida camisas, calsetots, colls y punys.

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR

DE PERE DOMENECH.—ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en altars, capellas, templetés, columnas, reclinatoris, adornos y detalls arquitectórichs y escultórichs pera iglesias, etc.

Imatges de fusta y cartró-pedra de totas midas y models.

PREUS REDUITS

Societat general de Transports marítims a vapor de Marsella

SERVEYS DEL MES DE MARS DE 1903

LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

Sortirá de Barcelona lo 21 de Mars directament pera Montivideo y Buenos Ayres lo magnífich y rápit vapor francés

PROVENCE

Consignataris a Barcelona, Ripol y Companyia., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

PERA VIURER BE

estar sempre de bon humor y pera precaveres de tota classe de enfermetat y infecció, es precis fer constant us del **Elizir Verdi**.—No 's coneix cap cas de persona que fent un us moderat, pero constant d'aquest milagrós elizir, haigi caygut malalt del estómach ó de febre. Las personas sanas deuen pendren pera no caurer malaltes; las que están malaltes, las endebles, malhumoradas deuen pendrel pera posarse bonas.

Deu mil certificats de metjes y malalts atestiguan d'una manera clara, terminant, lluminosa, lo infalible qu' es en molts cassos, y lo indiscutible bo qu' es sempre l' **Elizir Verdi** es un tóich analéptich: es a dir que reanima y enforteix. A Inglaterra, Alemania, Bélgica, Dinamarca y alti es paissos las familias estant constantment provistas del milagrós elizir pera son continu us, y a aixó tal vegada es degut que aquellas rassas siguin més desarrolladas, mes fortas y vigorosas que altres en Espanya mateix, proviicias que mes us fan d'aquest precios elizir, senyalan menos enfermetats y indican en los noys major forsa y vigor. L' **Elizir Verdi** se troba de venta en totas las farmacias a dos pessetas frasco.